

2. Helyzetelemzés

2.1 A térség általános jellemzői:

A Gerence-Marcál-Rába és Somló Környéke Vidékfejlesztési Egyesület területe a Közép-Dunántúli régió, és ezen belül Veszprém megye északi részén a Pápai, Ajkai, és Devecseri kistérségben található, amely 35 települést foglal magába. A térség lakossága 20,323 fő,

A térségen belül a legtöbb vállalkozás a kereskedelem, javítás szektorban tevékenykedik. A legnagyobb foglalkoztató a feldolgozóipar, az 500 főnél többet foglalkoztató vállalkozások száma 0.

A demográfiai adatokat vizsgálva megállapítható, hogy az elöregedés, a természetes fogyás és a kisebb mértékű elvándorlás jellemző. A települések nagy részének alacsony a népességmegtartó képessége. Helyben kevés a munkahely, a foglalkoztatottak nagy részének alacsony a képzettségi szintje, a magasan kvalifikált szakemberek elvándorolnak. A kistérség versenyképessége és abszorpciós képessége (külső tőkebefektetések vonzása és megkötése) alacsony. A meglévő adottságok (természeti, épített és szellemi örökség) részben kihasználatlanok.

Térségünkben fontos szerepet tölt be a mezőgazdaság, a gazdasági szerkezetben belül, hiszen a megye mezőgazdasági területeinek mintegy 30% -a kistérségeinkbe találhatóak, melynek legnagyobb része szántó.

A helyi mikro kis és középvállalkozások technológiai színvonala általában alacsony, korszerűtlen eszközállománnyal rendelkeznek, ami gátolja a fejlesztéseket, a beszállítói kapcsolatok kialakulását, az Unió elírásainak való megfelelést.

Térségünkben a legtöbb szervezet egyesületi és alapítványi, közalapítványi formában tevékenykedik. A non-profit szektort alkotó szervezetek rendkívül sokrétű tevékenységet folytatnak. Így a kulturális az oktatás a szociális ellátás valamint a sport területén.

Falusias jellegű életmód jellemzi az itt élőket, akik őrzik hagyományaikat, és hagyományteremtő céllal meghonosítottak olyan rendezvényeket, melyek öregbítik térségünk hírnevét. Több olyan térségi termékkel rendelkezünk, mely a maga nemében

egyedülálló. Ilyen a Somló-hegyen termelt Nászéjszakák bora, és a Noszlopi Finomságok néven ismert savanyúságok. Építészeti örökségünk közé tartozik a Somlói Vár, és a népi építészet remekei. Szellemi és kulturális örökségünk nagyjai között tartjuk számon Nagy László költőt, akinek emlékháza kortárs alkotóműhely is Iszkázon. Vanyolán Vajda Péter szülőháza emlékeztet reformkori munkásságára.

A térség kulturális élete nagyon színes, több országos és regionális rendezvénnyel büszkélkedhetünk. A Somlói Napok, a Kiscsősi Pajtafesztivál, az Ifjúsági Néptánc Találkozó, a Színhátszó Fesztivál, a Somló Hangja Összművészeti fesztivál, ezekre a rendezvényekre látogatók, az egész ország területéről érkeznek. Jelentős rendezvény a Pápai Agrárexpo és a Rába Hídi Vásár is, ahol a helyi termékek széleskörű megismertetésére nyílik lehetőség.

A térség településeinek fejlettségbeli eltérések tapasztalhatók infrastruktúra, humánkapacitás és közszolgáltatások tekintetében. Ez a rész véleményem szerint nem ide tartozik/

A térség környezeti állapota, földrajzi jellemzői, földhasználati módok:

Egyesületünk területe a Bakony és a Kisalföld találkozásánál található. A települések közös jellemzője, hogy egyedi természeti környezetben helyezkednek el a Marcal, Rába, Gerence folyók, a Nagy Somlói Borvidék, a Somló-hegy, a Szélmezei horgásztavak területén, amelyek sajátos mikroklímával rendelkeznek.

A GEMARA SK 35 településéből 11 tartozik a Natura 2000 Kiemelt jelentőségű különleges - természet-megőrzési területéhez, ezek a Marcal medence 6 települése, és a Rába 5 települése. Egy Ex lege láp is található Mezőlakon, amely törvény erejénél fogva védett. Országos védettségű terület a Somló-hegy. Egyikre sincs fenntartási-fejlesztési terv.

Felszíni vizek a Rába, és a Marcal, fő vízgyűjtő területe, a Torna patak, a Gerence és a Séd-ek. A 2010. október 4-én történt, a világon egyedülálló ipari katasztrófa (vörös iszap) visszafordíthatatlan változásokat okozott a térség természeti és kulturális értékeiben.

Gyakorlatilag a Torna-patak Kolontár és Karakó közti szakasza, valamint a Marcal-folyó teljes vízi élővilága kipusztult.

A megye területén már vannak szélérőművek, de a kistérség területén jelenleg nincs. A CO₂ kibocsátó üzemek biomassza tüzelést folytatnak, így a szennyezés nagy mértékben mérséklődött. Több vállalkozás terve között szerepel a megújuló energiaforrások használata.

Térségünk változatos földrajzi adottságú terület, kiemelkedően sok természeti érték található. A Nyugat-Európában jellemzően zárt lombdőlőzóna itt ér véget, így a vegetációs zónahatáron nagy élőhely- és fajdiverzitás található. A Somló körzetben 87,7 ha védett terület, ezekre az élőhelyekre jellemző a magas fokú biodiverzitás.

A talajadottságok kedveznek az erdőgazdálkodásnak, a szőlő és bortermelésnek, valamint a gyepgazdálkodásnak. Intenzív szántóföldi növénytermesztésre egyesületünk pápai kistérségre eső része alkalmas inkább.

A települési szilárdhulladékok gyűjtése a lakossághoz kihelyezett gyűjtőedényekben történik. A térség településeiről az ajkai, pápai és győri hulladéklerakókra szállítják a szilárd hulladékot. A folyékony hulladék kezelése 90%-ban megoldott. Szelektív hulladékgyűjtés terén előrelépés történt az elmúlt évekhez képest. Az illegális hulladéklerakók felszámolása folyamatosan történik az egyesülethez tartozó Önkormányzatok területén. A kommunális légszennyezés a lakosság, valamint a szolgáltató intézmények által kibocsátott légszennyezésből tevődik össze. A mérések szerint a Kén-dioxid: kiváló; Nitrogén-dioxid: kiváló; Ülepedő por: jó.

Demográfiai helyzet:

A térség lakosság számának alakulása 2009 és 2010 között folyamatosan csökken. Az összesített lakosságszámadatok alapján a vizsgált időszakban 219 fővel csökkent a települések lakossága, ami 1,1%-ot jelent. A népességfogyás két alapvető oka, a magas mortalitás, illetve az elvándorlás.

A népesség kor szerinti összetétele a 0-2, és 3-5 éves korú népesség esetében megegyezik az országos átlaggal, ami 3-3%. A 6-14 éves korú lakosság száma elmarad az országos átlagtól,

míg a munkavállalói korú (15-59) lakosság száma közel azonos az országos átlaggal. Az 59 év feletti lakosság aránya (24%) meghaladja az országos átlagot. Az adatok alapján megállapítható, hogy térségünkben kevesebb gyermek születik, és a települések lakossága előregedést mutat. A lakosság iskolai végzettségének vizsgálatakor láthatjuk, hogy a nyolc általános iskolai végzettségűek (35%) meghaladják ugyan az országos átlagot, a középiskolai végzettségűek aránya szintén magasabb az átlagnál (19%), az érettségivel, szakmai oklevéllel rendelkezők aránya azonban már elmarad az átlagtól. Az egyetemi, főiskolai oklevéllel rendelkezők aránya (5%).

A szakmai oklevéllel rendelkezők között magas arányban vannak olyanok, akiknek nem piacképes a szakmájuk, szakmai és humán kompetenciáik hiányoznak. A magasan kvalifikáltak elvándorolnak a térségből. Térségünk nem tartozik a 311/2007 Kormányrendelet alapján a kedvezményezett kistérségek közé.

A kistérség településeinek 45%-a (16 település) hátrányos helyzetű a 240/2006 Kormányrendelet alapján. Társadalmi-, gazdasági és infrastrukturális szempontból mind a 16 település elmaradott.

A 16 településből 9 település lakossága 500 fő alatti, tipikus aprófalvas település. 7 település lakónépessége ugyan meghaladja az 500 főt, de nem éri el az 1000 fős lakosságot.

Legfőbb problémáik között szerepel, hogy magas a 60 év felettek aránya, a fiatalok elvándorolnak. Nincs helyben munkahely és magas az inaktívak és a munkanélküliek aránya. A munkahelyre legtöbb esetben ingázni kell.

Sok esetben elavult lakásokat találunk, amelyek rontják a településképet. Leromlott infrastruktúra jellemzi. Nincsenek vállalkozások. Jellemzőek az elavult közművek, információs és közlekedési szempontból is elavultak. Szinte mindegyik település belső perifériás. A természeti erőforrások általában alulhasznosítottak. A kistérségeknek gyenge az érdekérvényesítő képessége. A lakosság nagy része alacsony iskolai végzettségű, nem rendelkezik piacképes szakmákkal. A hagyományos közösségek felbomlottak, a közösségi élet szinterei hiányoznak.

Gazdasági környezet:

Térségünk két gazdaságilag erős, regionális tengely közvetlen szomszédságában található. Az M1-es Budapest-Bécs, valamint az E66-os Székesfehérvár- Szentgotthárd gyorsforgalmi utak által határolt területen. A nagyobb létszámot foglalkoztató vállalkozások a pápai kistérségben Pápán illetve a Devecseri kistérségben Devecserben és Ajkán koncentrálódnak. Térségünkben jelentős azonban a mezőgazdasági tevékenység, amely biztos megélhetési forrást jelent az ezzel foglalkozók számára.

Térségünk adottságai megfelelőek széleskörű turisztikai termékkála kínálatára. Térségünkre vonatkozóan a rurális turizmus fejlesztése érdekében szükséges a falusi szálláslehetőségek biztosítása. Szükséges lenne turisztikai központ kialakítása, ökológiai területen. A kerékpáros turizmus fejlesztéséhez a kistérségi kerékpárút koncepciójának megfelelően kerékpárutak, kialakítása lenne szükséges, valamint az ehhez kapcsolódó szolgáltatások kialakítására (kerékpárkölcsonzés stb.). Mezőgazdaság vonatkozásában szükséges azon termelési módok megkeresése, amelyekkel a térség adottságai fenntartható módon és optimálisan kihasználhatók, és a mezőgazdaságból élők részére a fokozott piaci verseny keretei között is biztos jövedelmi háttér teremthető. A rosszabb minőségű, alacsony aranykorona értékű, kedvezőtlen tápanyag, vízgazdálkodású földek esetében célszerű az erdősítés, a területen őshonos, nem tájidegen fajtákkal, valamint gyorsan növekvő energia ültetvények telepítése. A területünkön élő gazdálkodóknál sokszor probléma a kis méretükből adódó versenyhátrány. Ezért szükséges lenne a termelők társulására, melynek következtében összeadódik termelőkapacitásuk, megnő az alku erejük a vevőkkel szemben.

A feldolgozó iparban a legmagasabb a foglalkoztatottak száma (50%). A mezőgazdasági ágazatban a foglalkoztatottak 20%-a dolgozik. Az álláskeresők aránya az aktív korú lakosságon belül 8,2%. A regisztrált munkanélküliek állománycsoportonkénti bontásban megfigyelhető, hogy a fizikai dolgozók száma folyamatosan nő, míg nem fizikai dolgozóké csökken. A munkanélküli fizikai dolgozók körében a szakmunkások száma a legmagasabb. A nem fizikai állománycsoportba tartozó munkanélküliek között a felsővezetők, vezetők száma a legalacsonyabb, míg az ügyintéző és az ügyviteli alkalmazottak száma magas. Iskolai végzettség szerint a legmagasabb arányt a 8 általános iskolai végzettségűek, és a szakmunkásképzőt végzettek számának növekedése figyelhető meg. Nő az érettségivel rendelkező regisztrált munkanélküliek száma is. A nemek szerinti megoszlás tekintetében minden évben a férfiak aránya magasabb, mint a nőké. Életkori megoszlás szerint míg a 45

év alatti regisztrált munkanélküliek aránya folyamatosan csökken, a 45 év feletti, hátrányos helyzetűek számítottak aránya folyamatosan nő. A kistelepülésen élő kisgyermekes, és 45 év feletti nők hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon, elhelyezkedési esélyük alacsony. A regisztrált pályakezdők aránya kis mértékben ugyan, de folyamatosan nő. A felsőfokú végzettséggel rendelkező fiatalok nem tudnak helyben a képzettségüknek megfelelő munkát találni. A mezőgazdasági ágazatban több helyen (Somló hegy, szőlő-, és gyümölcs termesztés) található szezonális foglalkoztatás, amely nem jelenik meg a foglalkoztatással kapcsolatos adatokban. Ez a szezonban elérheti a 100 fős foglalkoztatást is.

A begyűjtött adatok alapján 86 db vállalkozást ismerünk. 500 főnél többet foglalkoztató vállalkozás nincs a térségben. 200 fő fölötti foglalkoztató csupán egy van a Bock Hunfária Kft. (230 fő). A Gallus Kft Devecseri székhellyel működik, telephelye Bakonypölöskén (59fő), és Oroszi (4 fő) településen van. Az Agroprodukt Kft székhelye Pápán található, de a térségben Marcaltőn (90 fő), Marcalgergelyiben (81 fő), és Külsővaton (20 fő) jelentős létszámot foglalkoztat. 50 és 200 fő között 12 vállalkozás foglalkoztat. Jellemző az 5 fő és az ez alatti foglalkoztatás, ez 34 szervezet esetében igaz. Az 5 fő alatti foglalkoztatók általában mikro-vállalkozások, de több esetben előfordul, hogy a településen az önkormányzat az egyetlen foglalkoztató. A mikro-vállalkozások általában tőkeszegények, fejlesztésre nincs forrásuk. A legtöbb vállalkozás a kereskedelem, javítás szektoron belül található, a legnagyobb foglalkoztató pedig a feldolgozóipar. A szálláshely és vendéglátás szektor szerinti részesedése alacsony. A térségben sok olyan vállalkozás található, akik idényjellegű foglalkoztatást végeznek. A vállalkozások nagy része elavult, korszerűtlen technológiával rendelkezik, a hozzáadott érték növelési nehézségekbe ütközik, és a foglalkoztatás bővítését sem tudják megvalósítani. A termékek nagy részének kicsi a piaca. A térségben jelentős a megváltozott munkaképességűek, és a mozgáskorlátozottak foglalkoztatására létrejött szervezetek tevékenysége. Több építőipari cég, jelentős tőkével bír. Térségünkben jelentős az egészségügyi ágazatban tevékenykedő intézmények foglalkoztatása. A dobai Pszichiátriai intézmény jelenleg 110 fő részére biztosít munkát.

Társadalmi környezet:

Az GEMARA SK területén 122 civil szervezet működik. Tevékenységi körüket tekintve sporttal kapcsolatos (19), szabadidővel kapcsolatos (23), településfejlesztéssel kapcsolatos (18) területen működnek. A kistelepüléseken általában falufejlesztésre létrejött alapítványi, közalapítványi formában működnek non-profit szervezetek, illetve sok településen sporttevékenységre létrejött egyesületek. Jelentős a szabadidős-, illetve a kulturális tevékenységet végző szervezetek száma. A non-profit szervezetek működésének legjelentősebb „haszna”, hogy lehetőséget teremtenek a helyi szereplők demokratikus bevonására, mely során az életüket befolyásoló kérdések megoldásába a teljes állampolgáriság, az autonómia alapján tudást és tapasztalatokat szereznek. Egy-egy szervezet többféle feladatot is elvállal, viszont a foglalkoztatás elősegítése egyik szervezet tevékenységében sem szerepel. A non-profit szervezetek foglalkoztatóként való fellépése munkahelyteremtő szerepe egyáltalán nem meghatározó.

A térség legjelentősebb civil szervezetei közé a Somló Borút Egyesület, melynek tagsága közel 500 főt számlál. Érdekérvényesítő képességük magas, jelentős lobbitevékenységet folytatnak célkitűzéseik elérése érdekében. Informális és formális csatornákon valósítják meg az információáramlást nagy hatékonysággal. A kiscsözi székhelyű Élő Forrás Hagyományőrző Egyesület a térség szellemi hagyományait hivatott újjáéleszteni, és megismertetni az itt élő emberekkel. Mivel a településekhez kötődő identitástudat szinte minden emberben nagyon erős, ezért a szervezet rendezvényei, vagy egyéb tevékenysége során szintén sok fejlesztésben érdekelt szereplőhöz jut el. A faluvédő és szépítő tevékenységet folytató egyesületek, alapítványok nagy jelentőséggel bírnak a megoldási javaslatok társadalmasítása szempontjából. Várkesző, Nyárad, Gecse, Mezőlak, Malomsok, Nemesszalók, Külsővat települések civil szervezeteinek tevékenységére számítunk. A Somló-hegy Alapítvány a Somló környéki települések polgármestereit fogja össze, de az elmúlt évben csatlakoztak hozzá a kistérség városai is. Érdekérvényesítő képességük magas, a helyi írott és elektronikus médium tudósít tevékenységükről. Jelentős érdekvédelmet valósít meg a Veszprém Megyei Mozgássérültek Egyesülete és a Nagy Somlói Borvidék Hegyközsége 2000 tagjával, akik aktívan részt vesznek a fejlesztési tevékenységben.

2.2 A LEADER Helyi Akciócsoport és a helyi partnerség

Akciócsoportunk több helyi partnert tudhat magáénak, köztük az amúgy is felettes Veszprém Megyei MVH kirendeltséget, akik elsődlegesen segítenek a HVS megvalósításában, azzal, hogy a pályázati elbírálás és kialakítás során ellenőriznek és tanácsot adnak számunkra. Ide sorolhatjuk a többi, a Közép-Dunántúli Régióban működő LEADER csoportot, akikkel közösen a makrotérség településeit érintő fejlesztéseket igyekszünk közös koncepció alapján segíteni, és stratégiát kialakítani.

Akciócsoporton belüli partnerség pedig nap mint nap jelen van az önkormányzatok, civilek és vállalkozók között. Például a projektek megvalósítása során együttműködnek, oly módon, hogy rendezvényeken együtt lépnek fel, vagy például egyes beruházásokat a területünkön működő vállalkozásokkal karöltve (építés) hoznak létre.

2.3 A LEADER megvalósítás során elért eredmények áttekintése

- A természeti környezet, a szellemi és kulturális örökség megóvása, településképfelvezetések célkitűzésén belül a „Településközpont felújítása” keretében a megcélzott 20 db településképet meghatározó épület külső felújításából 11 épület felújítására nyertek pénzt a kedvezményezettek, melyek közül nyolc esetben már teljesen megújult, a másik három esetében pedig folyamatban van a beruházás.

- A természeti környezet, a szellemi és kulturális örökség megóvása, településképfelvezetések célkitűzésén belül a „Településközpont felújítása” keretében a megcélzott 30 db jogszabályi előírásoknak megfelelő kültéri játszótér kialakítás és korszerűsítésből 9 kedvezményezett település kapott támogatást.

- A természeti környezet, a szellemi és kulturális örökség megóvása, településképfelvezetések célkitűzésén belül a „Településközpont felújítása” keretében a megcélzott 30 db közpark és sétaút felújításból 2 településen valósul meg ilyen célú fejlesztés.

- A természeti környezet, a szellemi és kulturális örökség megóvása, településképfeljesztések célkitűzésen belül a „Sajátos vidéki örökség felújítása” intézkedésből a HVS-ben betervezett 12 db védett épületből 4 épület felújítására kaptak támogatást a kedvezményezettek, melyben a települési hagyományoknak megfelelő kulturális értékek kerülnek bemutatásra. Bővül a településeken a programkínálat, és biztosított lesz a kulturált látogatás lehetősége.

- A Turisztikai vonzerő növelése célkitűzésen belül a „Turisztikai programkínálat bővítése, valamint a Szálláshelyek kialakítása, fejlesztése” intézkedésből eddig 1 vállalkozás nyert támogatást hátrányos helyzetű területre, ahol egy 4 napraforgós szálláshelyet alakított ki, valamint szolgáltatás fejlesztés keretében egy horgásztavat alakítottak ki, mellyel bővítették a térség turisztikai kínálatát.

- A térség adottságaihoz illeszkedő versenyképes gazdaság kialakítása célkitűzésen belül a „Szolgáltatás minőségének javítása” intézkedésből egy kérelmező projektje lett támogatva, aki eszközbeszerzésre nyújtott be igényt. A beszerzéssel így eddigi szolgáltatásainak palettáját gazdagította.

LEADER

- Népeségmegtartó képesség erősítése a lakosság életkörülményeinek és életminőségének jobbítása célkitűzés keretein belül „Közösségi szolgáltatások kialakítása” intézkedésből Szabadidős tevékenységekre és sportolásra alkalmas infrastruktúra fejlesztésre, a HVS-be betervezett 10 db tervezett projektből 2 db rendelkezik támogatási határozattal, kivitelezésük pedig folyamatban van.

- Turisztikai vonzerő növelése célkitűzés keretében „Turisztikai programkínálat bővítése” intézkedésből a betervezett 50 db rendezvényből 11 kedvezményezett kapott támogatási határozatot, akik közül 6 rendezvény valósult meg a 2010-es évben a többit pedig az idei 2011-es évben valósítják meg. A rendezvények eredményeként megnőtt az együttműködések száma térségben.

- Szabadidő eltöltésére és kulturális szolgáltatások igénybevételére alkalmas színterek kialakítása célkitűzés keretében, „Szabadidős tevékenységekre és sportolásra alkalmas infrastruktúra” intézkedésbe betervezett 15 rendezvényter kialakításából, 3 pályázó valósítja meg a fejlesztést.

- Turisztikai vonzerő növelése prioritáson belül „Térségi arculat kialakítása, térségi marketing” intézkedés keretén belül egy pályázó nyert támogatást arra, hogy elkészítse a térség arculati kézikönyvét, a kistérség egyediségét hangsúlyozva, más kistérségektől is jól megkülönböztethető formában.

- Képzett és szolidáris helyi társadalom megteremtése prioritás „Települési média fejlesztése” intézkedés keretében két pályázó valósított meg eszközbeszerzést, az egyikük fejlesztette a televíziós szolgáltatásait, másikuk pedig új rendszeres megjelenésű, helyi újságot alapított.

2.4 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának indokoltsága

Egyesületünk HVS-ének felülvizsgálatára elsősorban, azért van szükség, mert az előzetes elismerés során, több a kistérségben található település esetében a két helyileg illetékes akciócsoport között vita merült fel, hogy kihez tartozzanak. Az akkori Irányító Hatóság hozott egy döntést, melyet a másikcsoport megfellebbezett. A Bíróság új eljárásra kötelezte az IH-t,

majd ez is meg lett támadva, végül az IH rendeletben új területi hatályt hirdetett, mely akciócsoportunkat negatívan érintette. A rendelet 11 települést elcsatolt szervezetünktől és két települést adott. Emiatt a konfliktus miatt megváltozott egyesületünk területe, ami egyértelműen maga után vonja többek között a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatát is.

Másodsoron, azért is indokolt vizsgálata, mivel az elmúlt években bekövetkezett gazdasági válság a területünket is érintette, így ezzel kapcsolatosan is fontos a meglévő célok felülvizsgálata és új célok meghatározása.

A GEMARA SK vidékfejlesztési Egyesület Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának felülvizsgálata és egyben átdolgozása szükséges, annak érdekében, hogy ne egy bonyolult, hanem egy mindenki számára egyértelmű és közérthető tanulmány szülessen.

2.5 SWOT Analízis

Erősségek	Gyengeségek
- Gazdag Helyi termék paletta	-Helyi terméket előállító vállalkozások csekély mértékű együttműködése (Csak a versenytársakat ismerik)
-Természeti területeinket magasfokú biodiverzitás jellemzi	-Kevés turisztikai infrastruktúra, alulhasznosítás (kevés a minőségi szálláshely, tanösvények, ismeretterjesztés hiánya)
- Rengeteg kulturális látnivaló	-A régi turisztikai szempontból hasznosítható épületek leromlott állapotban vannak
-Hagyományteremtő rendezvények sokasága	-Csekély források a megvalósításhoz
-Országos jelentőségű folyóvizek, melyek horgász és vízi turizmusnak kedveznek	-Folyóvizeinken kevés horgászati lehetőség, nincsenek csónakkikötők (kölcsonzók)
-Minőségi bortermelést elősegítő	-Kiöregedő szőlősgazdák, a fiatalok nem veszik át a munkát

szőlőterületek nagy aránya	
Lehetőségek	Fenyegetések
<p>-Helyi termékek iránti kereslet nő</p> <p>-Beruházások támogatásának lehetőségei gazdagabbak az elmúlt időszakokénál (vizitúrizmus)</p> <p>-A térségben több a helyi hagyományokat megőrző és népszerű rendezvény, ahol a különböző szférák összefognak, segítik egymást</p> <p>-A térségben elindult, tervezett hagyományerősítő kezdeményezések, rendezvények, civil összefogás</p>	<p>-A pályázatok feldolgozásának módja és elbírálásának hossza miatt, csökken a pályázatbenyújtási kedv</p> <p>-A fizetőképes keresletek csökkenése jellemző a környéken</p> <p>-A vállalkozások a pályázati önrészt is nehezen teremtik elő</p> <p>-Az aktív korú lakosság érdektelensége a bortermelés iránt folyamatosan nő</p> <p>-A vörösiszap katasztrófa következményeként a biodiverzitás tovább csökken</p>

3.1 A HVS jövőképe

AZ Új Magyarország Vidékfejlesztési Program végére a térségben található turisztikai szempontból fontos régi épületek megújulnak és ezzel több aktív turizmusban érdekelt embert vonzunk a környékre, de ebben segítségre lesznek azok a minőségi falusi szálláshelyek, ifjúsági szállók, melyek megvalósulnak. A természeti környezetünk bemutatása érdekében több tanösvény kialakítása valósul meg, valamint a vízhez való közelségünkkel kialakul egy olyan, horgász és vízi turizmus, mely az extrém turistákat is a környékbe hozhatja.

A térségben képzésekkel ösztönözzük a helyi civil szervezeteket, vállalkozókat és önkormányzatokat, hogy minél többen merjenek pályázni a különböző lehetőségekre, valamint szakmai képzéssorozatot szervezünk annak érdekében, hogy piacképes termékeket tudjanak előállítani, illetve sikeresek legyenek marketing munkájukban.

Nemzetközi és hazai kapcsolatok révén szeretnénk elősegíteni a vállalkozók, civil szervezetek és önkormányzatok partnerkapcsolatának kialakítását, melyet együttműködéseik során fel tudnak használni.

A helyben előállított termékeket összefogva szeretnénk egy olyan helyi termék piaci hálózatot a térségben megvalósítani, amelyben a termelő népszerűsíteni és értékesíteni tudja az általa előállított termékeket.

Megalakítunk egy helyi internetes rádiót, mely a térségben működő szektoroknak nyújt információáramlási lehetőséget, itt megjelennek a programok, önkormányzati hírek, vállalkozói hirdetések.

A vállalkozások fejlesztését elősegítve, arra törekszünk, hogy piacképes termékeket állítsanak elő, ehhez megfelelő infrastruktúrával és technikával rendelkezzenek, melynek eredményeként megtartjuk a munkahelyeket és csökken a munkanélküliek aránya a térségben.

3.3 Fő fejlesztési célok:

Népességmegtartó képesség erősítése a lakosság életkörülményeinek és életminőségének jobbítása érdekében

1. Célkitűzés: „A természeti környezet, a szellemi és kulturális örökség megóvása, településkép fejlesztése”
2. Célkitűzés: „A térség adottságaihoz illeszkedő versenyképes gazdaság kialakítása”
3. Célkitűzés: „Turisztikai vonzerő növelése”
4. Célkitűzés: „Helyi termékek előállításának, piacra jutásának elősegítése”
5. Célkitűzés: „Képzett és szolidáris helyi társadalom megteremtése”

1. Célkitűzés: A természeti környezet, a szellemi és kulturális örökség megóvása, településképzés fejlesztése. A térség települései nem vagy kevésbé rendelkeznek, szabadidő eltöltésre alkalmas közösségi terekkel, a település számára nagy jelentőséggel bíró épületek leromlott állapotúak. Ezek fejlesztésével a településeken pezsgőbb közösségi élet tud kialakulni, valamint az épületeket turisztikai szempontból is tudják hasznosítani. A célkitűzéshez sorolt intézkedések a szabadidő eltöltésére és kulturális szolgáltatások igénybevételére alkalmas színterek kialakítását, a védett természeti értékek és területek megőrzése, környezettudatos magatartás kialakítását, a sajátos vidéki örökség felújítását, a településközpontok felújítását célozzák meg.
2. Célkitűzés: A térség adottságaihoz illeszkedő versenyképes gazdaság kialakítása. A mikro-vállalkozások általában tőkeszegények, fejlesztésre nincs forrásuk. A nagy részük elavult, korszerűtlen technológiával rendelkezik, a hozzáadott érték növelési nehézségekbe ütközik, és a foglalkoztatás bővítését sem tudják megvalósítani. A termékek nagy részének kicsi a piaca. A tervezett technológiai fejlesztésekkel szeretnék a versenyképességüket növelni. A célkitűzéshez sorolt intézkedések a szolgáltatás minőségének javítását, a termékfejlesztést, valamint a technológia fejlesztést célozzák meg.
3. Célkitűzés: Turisztikai vonzerő növelése. Térségünk változatos földrajzi adottságú terület, kiemelkedően sok természeti érték található, melyekre nincs megfelelően kiépített turisztikával összefüggő infrastruktúra. A célkitűzéshez sorolt intézkedések a turisztikai szolgáltatások termékké szervezése, piacra jutás elősegítését, a térségi arculat kialakítását, a turizmushoz kötődő infrastruktúra fejlesztését, a turisztikai programkínálat bővítését és a szálláshelyek kialakítását, fejlesztését célozzák meg.

4. Célkitűzés: Helyi termékek előállításának, piacra jutásának elősegítése. Több olyan térségi termékkel rendelkezünk, mely a maga nemében egyedülálló. Ilyen a Somló-hegyen termelt Nászéjszakák bora, és a Noszlopi Finomságok néven ismert savanyúságok. Ezek marketingjét elősegítve még nagyobb vonzáskörzetben megismerik és nagyobb lesz a felvevőpiaca. A célkitűzéshez sorolt intézkedések a tájspecifikus élelmiszertermékek előállítását, a piacra jutás elősegítését, a helyi piac kialakítását, valamint az egyedi gyártású, kis szériában készülő minőségi kézműves termékek előállítását és piacra jutásának elősegítését célozzák meg.

5. Célkitűzés: Képzett és szolidáris helyi társadalom megteremtése. A területünkre jellemző, hogy a regisztrált pályakezdők aránya kis mértékben ugyan, de folyamatosan nő. A felsőfokú végzettséggel rendelkező fiatalok nem tudnak helyben a képzettségüknek megfelelő munkát találni. A szakmai oklevéllel rendelkezők között magas arányban vannak olyanok, akiknek nem piacképes a szakmájuk, szakmai és humán kompetenciáik hiányoznak. A célkitűzéshez sorolt intézkedések a szakmai képzéseket, a munkaerő-piaci kulcskompetenciák fejlesztését, valamint a nemzetközi és hazai kapcsolatok kialakítását, jó gyakorlatok tapasztalatainak megismerését célozzák meg.

Az eddig megtartott fórumokon az alábbi projektötletek érkeztek be egyesületünkhöz:

Noszlop 2011. február 24.

Varga Éva Teréz (Kup)

- Malom felújítás (turisztikai látványosságként, mind pedig szálláshely kialakításával) a meglévő tanösvényhez történő bekapcsolódás.
- Csapadékvíz elvezetés (a környező területek összekapcsolása a Bittva-patakkal, amely lehúzná az egyre elmozsarasodó területekről a csapadékvizet)

Bodnár György (Somlósziölős)

- Képzések:
 - pályázatírás, hogy egyszerű vállalkozók is tudjanak és merjenek pályázatot írni
 - ökológiai gazdálkodó, szőlész-borász képzést szeretne elindítani Somlósziölősön
- Rendezvények
- Színpadépítés
- Önkormányzat épületének felújítása

Pintér Ferenc (Noszlop)

- Sport tér felújítása, rendbetétele
- Szabadtéri színpad építése a Diófásban
- A Művelődési és Sportház hang-, és fénytechnikával történő ellátása
- „Babák kertje” pihenőpark kialakítása

Városi Attila (Noszlop)

- Médiafejlesztés
 - Internetes rádió indítása, ahol a térséget népszerűsítenek
 - Helyi újság indítása

Kemeneshőgyész 2011. február 28.

Molnár Veronika (Kemeneshőgyész)

- Rendezvények
- Civil szervezetek számára kialakított helyiség berendezéseinek beszerzése + számítógép beszerzés. (Civil szervezetek támogatása)
- Médiafejlesztés
 - Helyi kábeltelevízió hálózaton képűtség kialakításához (számítógép és szoftverbeszerzés)
- Faluközpont megújítás

A buszváró épületének külső felújítása, kerítés építés, padok, kerékpár tároló kihelyezése, sétaút kialakítása.

- Útfelújítás

Az Önkormányzat tulajdonában lévő belterületi utak és külterületi utak felújítása.

Egyházaskesző 2011. március 1.

Sandl Zoltán (Marcaltó)

- Rendezvénytér kialakítás
- Médiafejlesztés (Helyi WIFI rendszerrel történő ellátása a településen, helyi újság alapítása)
- Kerékpárútvonal kialakítása GEMARA-SK területén turisztikai szempontok szerint
- Folyóvízi turizmus kialakítása a Rábán (csónakkikötő, kemping kialakítása)
- Vállalkozás fejlesztés (őstermelőkkel összefogva a már meglévő ivólékészítés fejlesztése)
- Vizi iskola kialakítása

Egyházi Zoltánné (Kemenesszentpéter)-Máhig Józsefné

- Hagyomány őrző csoportok támogatása - eszközbeszerzési lehetőségek
- Sport Egyesület támogatása

Lendvai Jánosné (Egyházaskesző)

- Helytörténeti könyv kiadása (Faluból elszármazottak napja rendezvényt összekapcsolni)

Marcalgergelyi 2011. március 2.

Sóth Ferenc (Dabrony)

- Képzés keretén belüli tapasztalatcsere térségen belül, térségen kívül. (mezőgazdaság)

Aczél Péter (Külsővat)

- Képzés keretén belül vállalkozást segítő koncepció kialakítása. (inkubátorház)
- Kis teljesítményű repülőgépek leszállási lehetőségének kialakítása, azok őrzése. (vállalkozás alapú fejlesztés)
- Vidéki esküvőszervezés (vállalkozás alapú fejlesztés)

Kránicz Attiláné (Vinár)

- Kerékpárkölcsonzó

Léránt Károlyné (Marcalgergelyi)

- Falumúzeum kialakítása (a falu és környéke bemutatása)